

TIO ÅR AV VIKANDE TREND MARKNADSANDELAR FÖR DEN SVENSKA EXPORTEN 2004-2013

19 februari 2015

Mauro Gozzo, chefekonom

Magnus Runnbeck, senioranalytiker

EXPORTMARKNADSANDELARNAS UTVECKLING 2004-2013

- ▶ Med hjälp av FN:s databas Comtrade har vi tagit fram exportsiffror för 26 länder för två treårsperioder nämligen 2004-06 samt 2011-13. Att vi valt att jämföra treårsperioder är för att få stabilitet i data. Enskilda branscher kan påverkas en hel del om man bara har ett enstaka år. Vi ville också jämföra med en tidigare treårsperiod som låg strax efter föregående lågkonjunktur (2001-02). Perioden 2004-06 hade den fördelen att vi hade en tidigare rapport då vi jämfört den perioden med treårsperioden 1998-2000.
- ▶ Alla viktigare länder i Västeuropa finns med i analysen. Vi har Polen, Tjeckien och Turkiet i Central- och Östeuropa, hela NAFTA, Brasilien samt Japan, Kina, Sydkorea, Indien och Australien i Stillahavsasien.
- ▶ Varuexporten har delats upp i 14 varusegment som täcker 75 % av den svenska varuexporten. Dessutom har vi hämtat siffror över tjänsteexporten från Internationella Valutafonden (IMF). Där är jämförelsebasen 2005-2006. Därmed har vi exportmarknadsandelsutvecklingen för alla varusegment samt för tjänster totalt. Alla uppgifter är i löpande priser, uttryckt i USD.
- ▶ Varusegmenten är följande, med SITC-koder (*Standard International Trade Classification*) inom parentes: Livsmedel (0-1); läkemedel (54); kemi utom läkemedel (5 exklusive 54); trävaror/bearbetning (24, 63); massa och papper (25, 64); stål (67); metallmanufaktur (69); maskinindustri (71-74); telekom (764); övrig elektro/elektronik (75, 76 exklusive 764, 77); möbler (82); kläder och skor (84-85) samt instrument (88). SITC 0-9 täcker den totala varuexporten.
- ▶ För varje varusegment innehåller rapporten en bild över vilka länder som vunnit eller förlorat marknadsandelar mellan de två treårsperioderna. Ju längre till höger i bubbeldiagrammet respektive land befinner sig desto större export har det.
- ▶ För rapporten svarar Mauro Gozzo och Magnus Runnbeck.

VIKTIGASTE RESULTAT

- ▶ Tillväxtländerna har inte oväntat flyttat fram sina positioner mellan de jämförda perioderna. Det är en naturlig process och har också bidragit till att den samlade världsmarknaden vuxit. I synnerhet har Kina ökat som exportland, men det har även Indien, Brasilien och Sydkorea.
- ▶ Västeuropa har tappat 15 procent av den varuexportmarknadsandel man hade 2004-06. En del av orsaken kan vara en stark euro som skyndat på utflyttning, euron stärktes med 7% gentemot dollarn mellan de två perioderna. En annan orsak kan vara att sammansättningen på exporten inte matchat efterfrågan och att prisutvecklingen på andra varugrupper varit mer gynnsam. Västeuropas tjänsteexportmarknadsandel backade med sex procent mellan perioderna.
- ▶ Svensk export har gått sämre än Västeuropagenomsnittet. Mellan de två perioderna stärktes kronan med 5% gentemot euron (följaktligen 12% gentemot dollarn). När svensk export tappade en del varuexportandelar mellan 90-talet och 2004-06 så gick man i stället fram när det gäller tjänsteexporten. Fram till 2011-13 utvecklades däremot tjänsteexportandelen som för Västeuropa (-6%) medan varuexportandelen backade 20% (Västeuropa 15%). Om svensk exportindustri i större utsträckning än Västeuropa hade flyttat ut eller outsourcat verksamheter till andra länder så borde det avtecknat sig i ökade tjänsteinkomster.

VIKTIGASTE RESULTAT, FORTS

- ▶ Svensk export har backat för tunga exportnäringar som fordonsindustri (-23%), telekom (-44%) samt läkemedel (-36%). För fordonsindustri har personbilssegmentet haft det tungt. Telekomns utveckling är främst en effekt av att Ericsson flyttat produktion och övriga företags andel är tämligen liten. För läkemedel har vi effekten av att utgångna patent skapat mindre exportintäkter.
- ▶ Största svenska exportbranschen, maskinindustrin har backat men inte så mycket. Positivt är att elektroindustrin gått fram. Livsmedel och kläder har ökat men är små segment.
- ▶ En trolig orsak till den svaga svenska utvecklingen är att det cykliska inslaget i svensk exportindustri är stort. Konjunkturen 2011-13 har varit svag för världsekonomin och det har missgynnat svensk export.
- ▶ En annan trolig orsak är dominansen av stora multinationella företag i exporten och det relativt svaga mellansegmentet. Multinationella företag har investerat mer i verksamheter utomlands. Framgångarna för tysk exportindustri (Tyskland tappade 12% av sin exportmarknadsandel mot Sveriges 20%) brukar hänföras till *Mittelstand*. Svenska multinationella företags försäljning till tillväxtländer sker ofta från produktionsanläggningar utomlands.

MARKNADSANDELSANALYS SAMMANFATTNING

Varuexport	Sveriges andel i % av 26 länders varuexport 2011-2013	Segmentets andel i % av Sveriges varuexport 2011-2013	Förändring i % av Västeuropas marknadsandel 2004-06/2011-13	Förändring i % av Sveriges marknadsandel 2004-06/2011-13
Segment				
Livsmedel	1,0	4,8	-10,5	5,3
Trävaror/bearbetning	5,9	2,5	-0,1	-2,6
Massa och papper	7,7	8,1	-10,9	-6,5
Läkemedel	1,9	4,9	-2,6	-35,7
Kemi utom läkemedel	0,9	5,7	-13,3	-9,4
Stål	2,3	4,8	-18,1	-24,2
Metallmanufaktur	1,6	2,7	-16,1	-18,4
Maskinindustri	1,9	14,6	-9,7	-11,3
Telekom	2,3	4,9	-50,9	-43,6
Övrig elektro/elektronik	0,9	7,3	-25,3	4,0
Fordonsindustri	1,5	9,9	-11,6	-22,8
Möbler	1,9	1,4	-30,3	-19,1
Kläder och skor	0,6	1,3	-15,3	8,7
Instrument	1,1	2,0	-14,7	-28,3
Övriga varor	1,1	25,0	-17,5	-17,2
Varuexport totalt	1,4	100,0	-14,8	-19,9
Tjänsteexport	Sveriges andel i % av 26 länders tjänsteexport 2011-2013	Segmentets andel i % av Sveriges tjänsteexport 2011-2013	Förändring i % av Västeuropas marknadsandel 2005-06/2011-13	Förändring i % av Sveriges marknadsandel 2005-06/2011-13
Tjänsteexport totalt	2,0	100,0	-6,1	-5,8

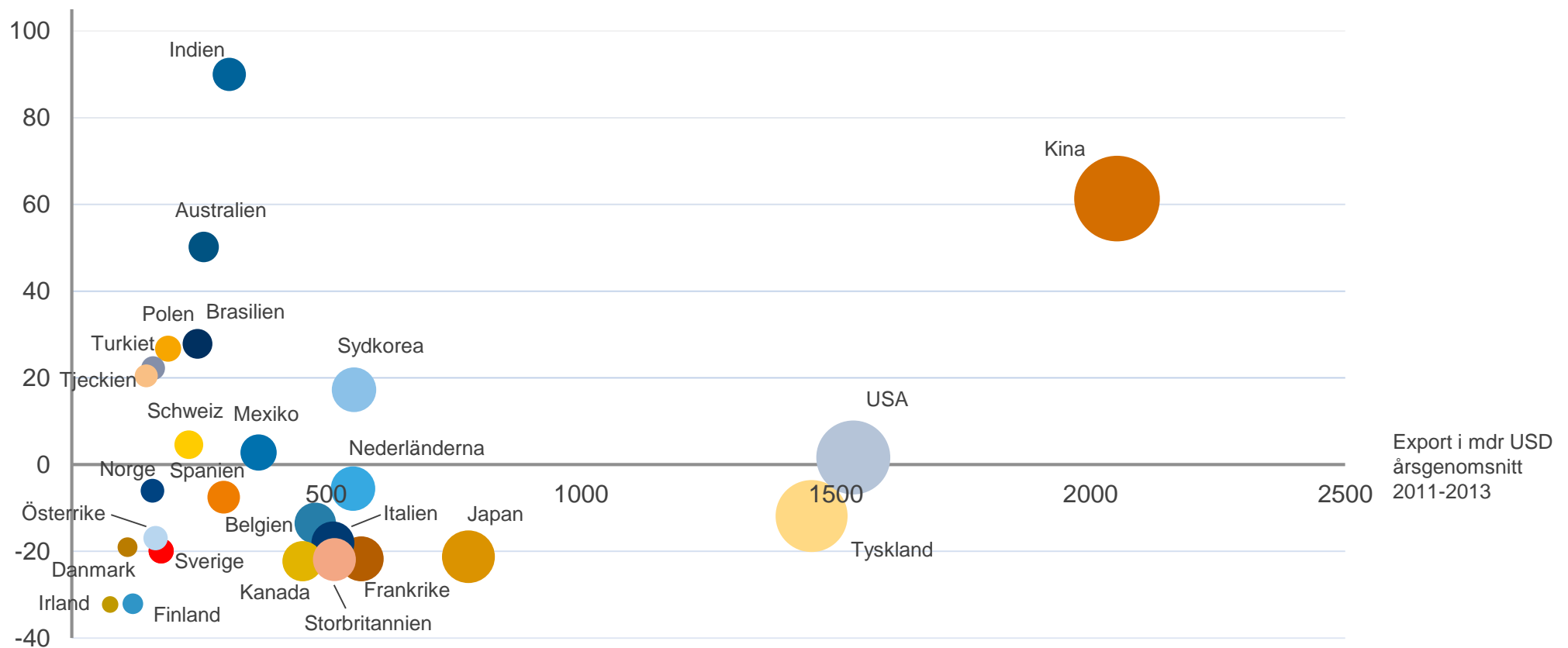
NOT: FÖLJANDE 26 LÄNDER INGÅR I SAMMANSTÄLLNINGEN: AUSTRALIEN, BELGIEN, BRASILIEN, DANMARK, FINLAND, FRANKRIKE, INDIEN, IRLAND, ITALIEN, JAPAN, KANADA, KINA, MEXIKO, NEDERLÄNDERNA, NORGE, POLEN, SCHWEIZ, SPANIEN, SVERIGE, SYDKOREA, TJECKIEN, TURKIET, TYSKLAND, STORBRIANNIEN, USA, ÖSTERRIKE

KÄLLOR: UN COMTRADE; BUSINESS SWEDEN (2015)

VAROR TOTALT

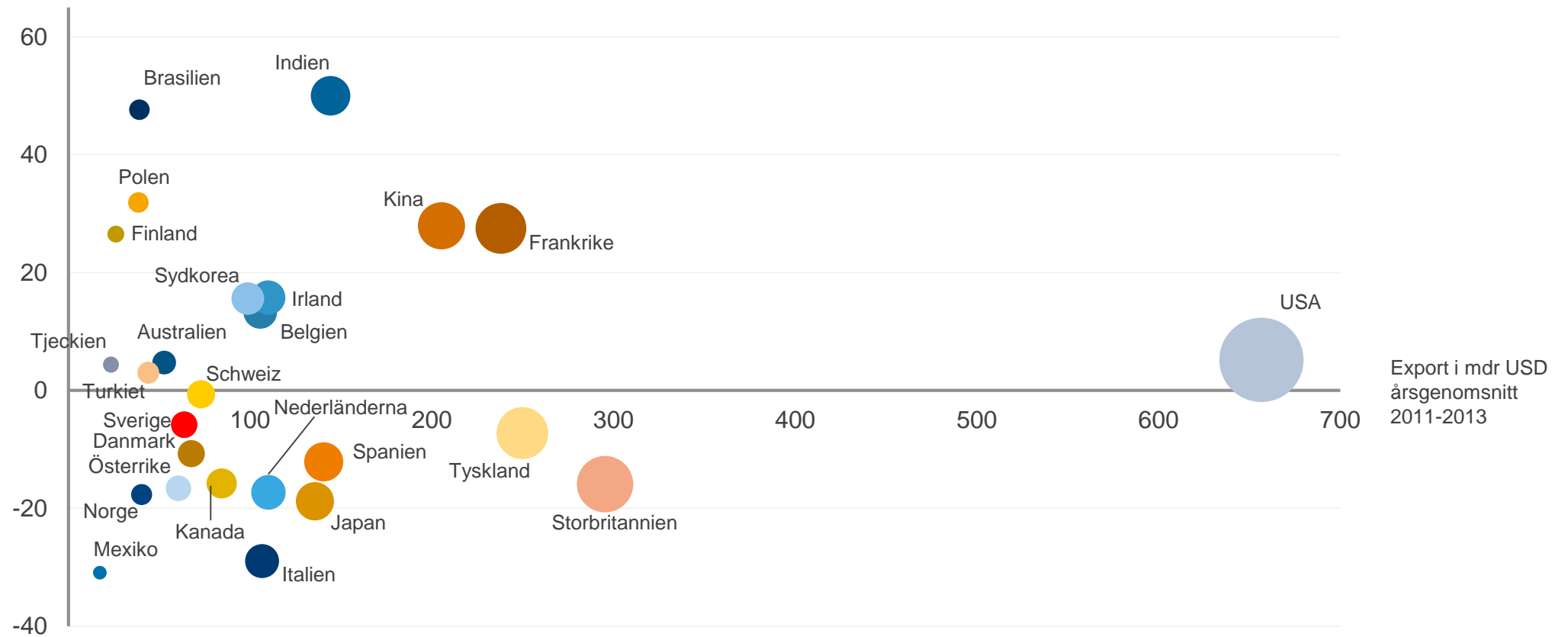
Förändring i %
exportmarknadsandel
mellan 2004-06 och 2011-13

KÄLLOR: UN COMTRADE; BUSINESS SWEDEN (2015)

TJÄNSTER TOTALT

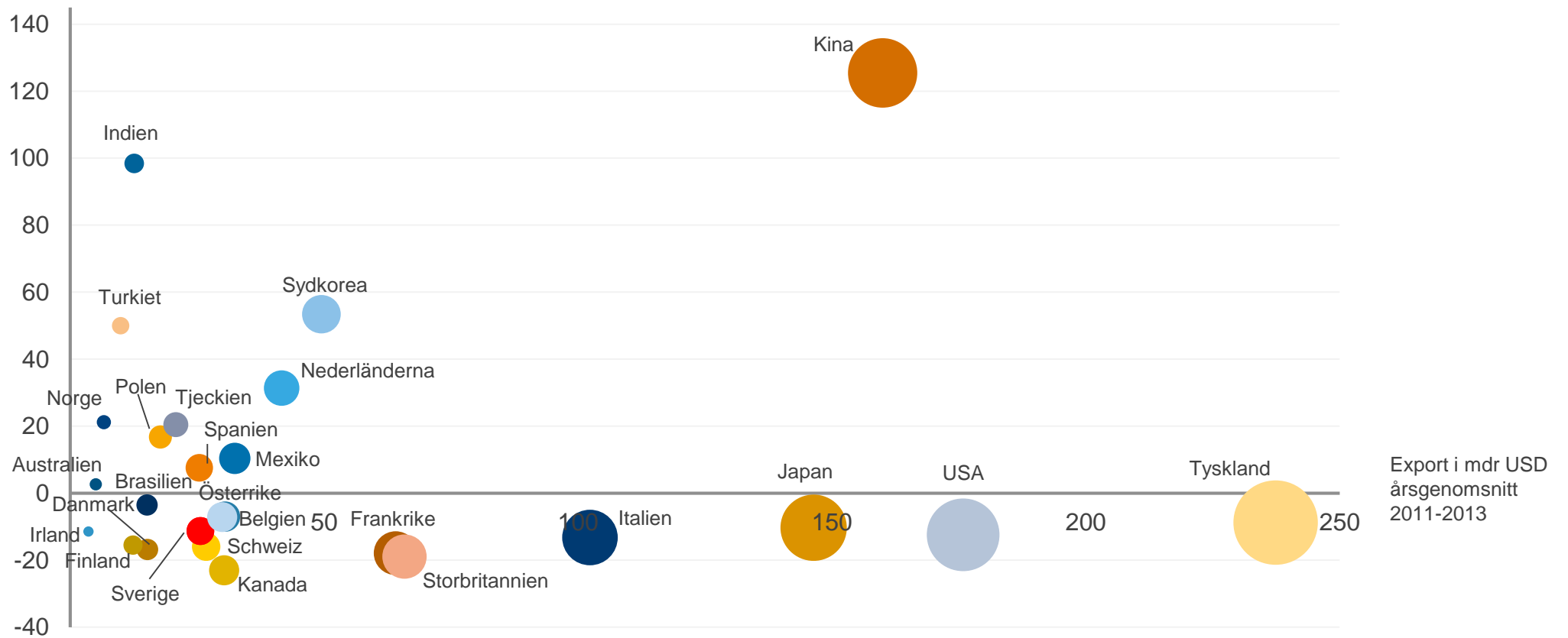
Förändring i %
exportmarknadsandel
mellan 2005-06 och 2011-13

KÄLLOR: UN COMTRADE; BUSINESS SWEDEN (2015)

MASKININDUSTRI

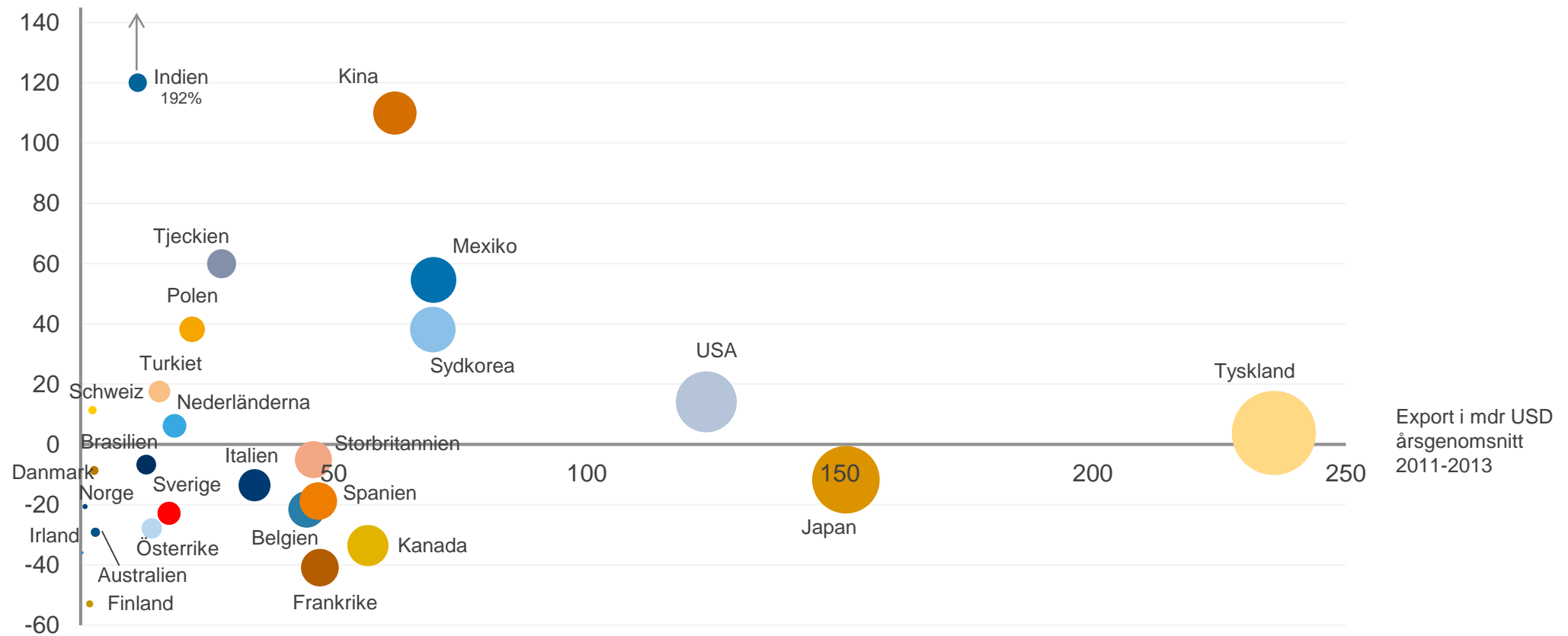
Förändring i %
exportmarknadsandel
mellan 2004-06 och 2011-13

KÄLLOR: UN COMTRADE; BUSINESS SWEDEN (2015)

FORDONSINDUSTRI

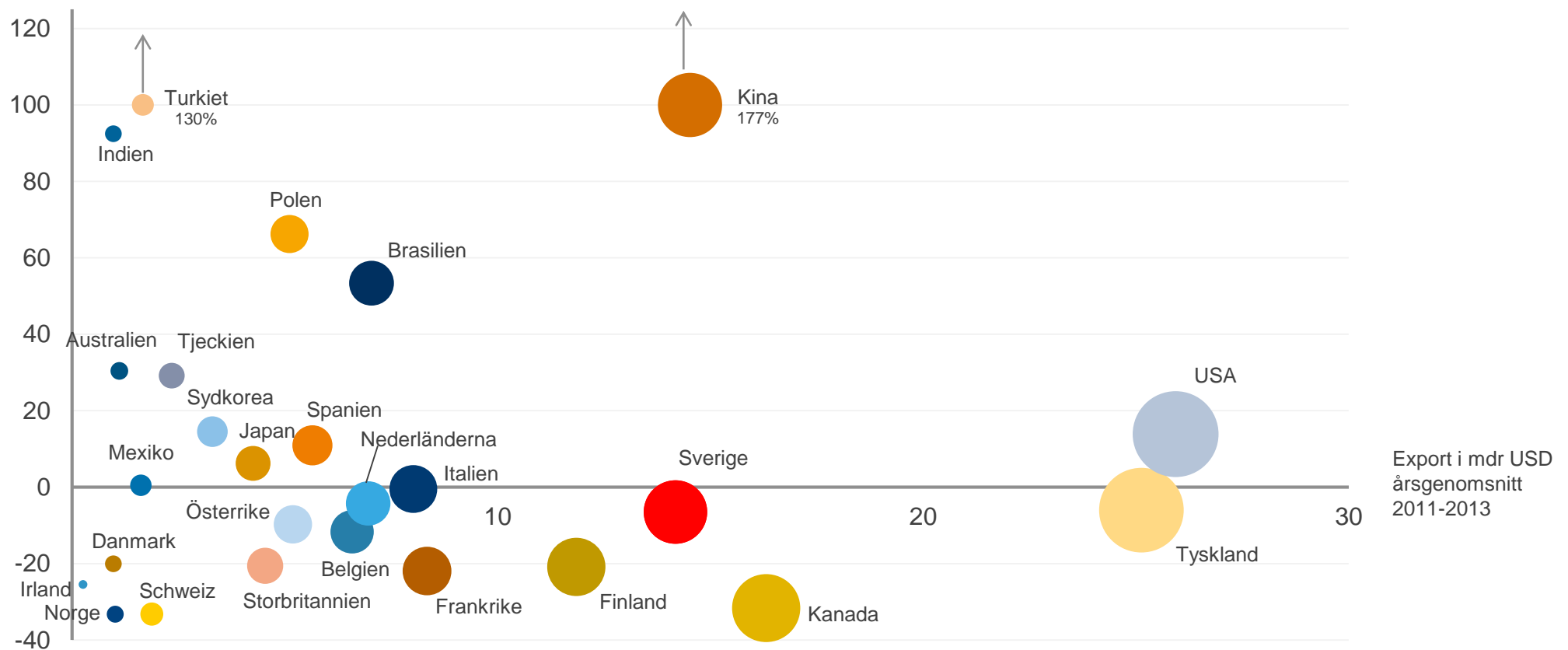
Förändring i %
exportmarknadsandel
mellan 2004-06 och 2011-13

KÄLLOR: UN COMTRADE; BUSINESS SWEDEN (2015)

MASSA OCH PAPPER

Förändring i %
exportmarknadsandel
mellan 2004-06 och 2011-13

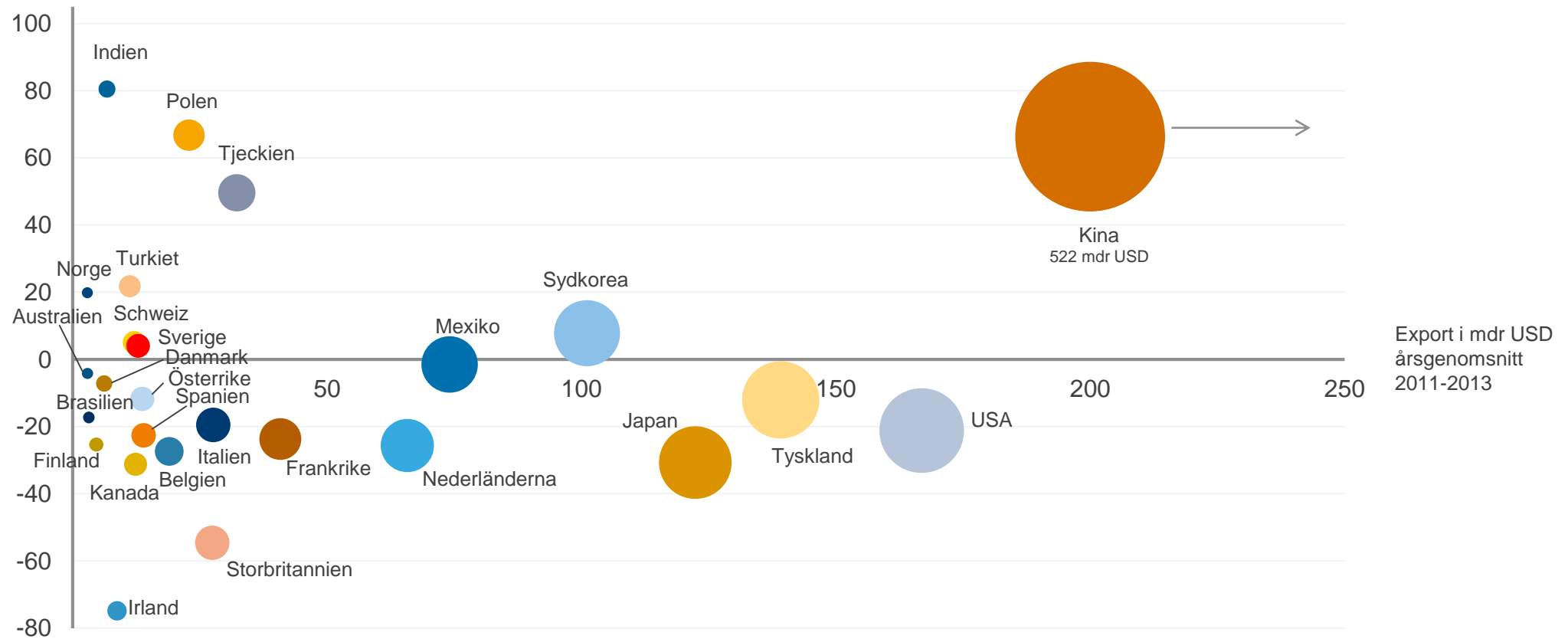

KÄLLOR: UN COMTRADE; BUSINESS SWEDEN (2015)

ÖVRIG ELEKTRO/ELEKTRONIK

Förändring i %
exportmarknadsandel
mellan 2004-06 och 2011-13

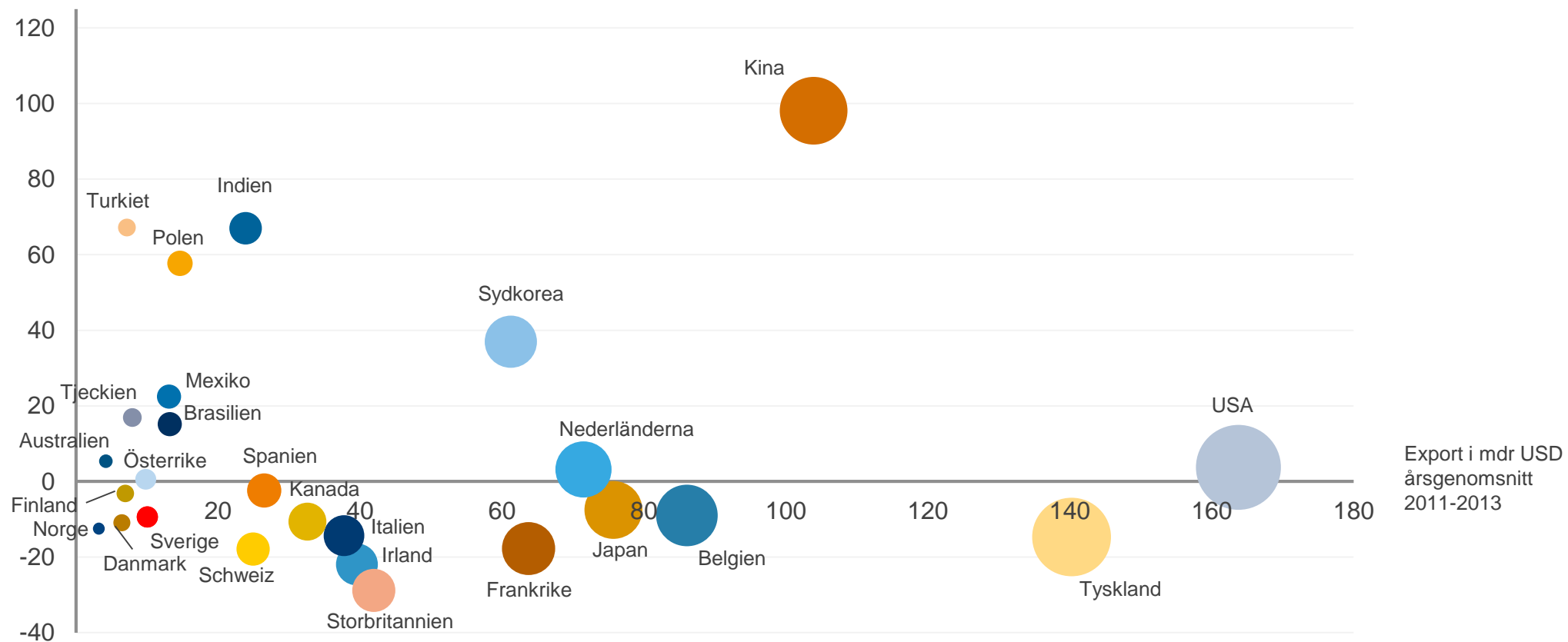

KÄLLOR: UN COMTRADE; BUSINESS SWEDEN (2015)

KEMI UTOM LÄKEMEDEL

Förändring i %
exportmarknadsandel
mellan 2004-06 och 2011-13

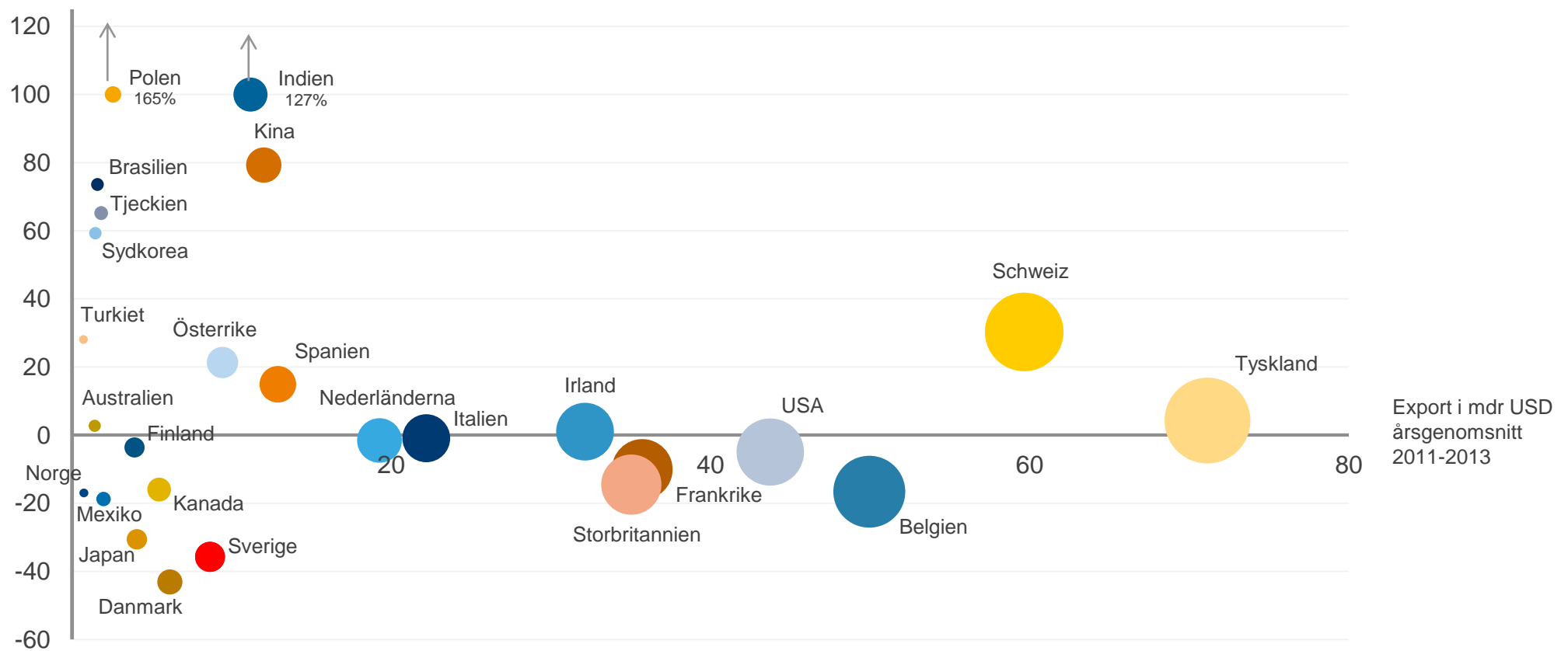

KÄLLOR: UN COMTRADE; BUSINESS SWEDEN (2015)

LÄKEMEDEL

Förändring i %
exportmarknadsandel
mellan 2004-06 och 2011-13

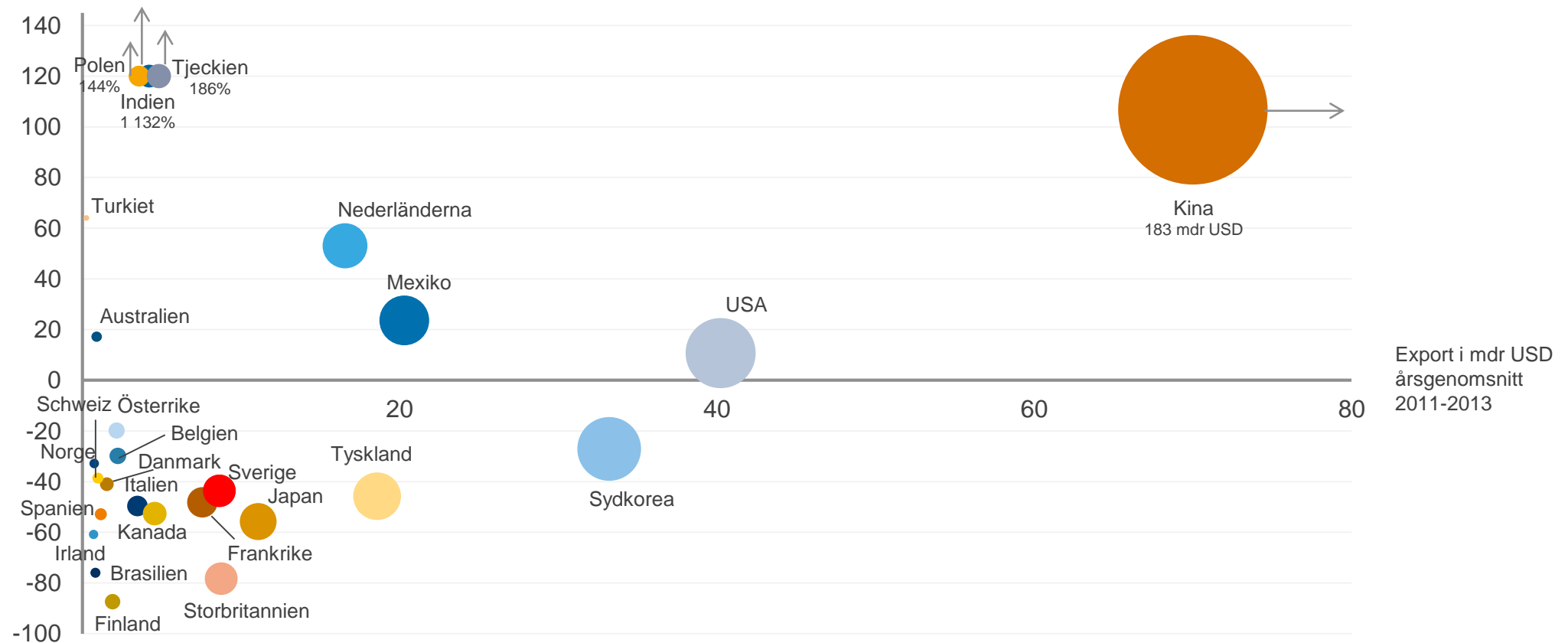

KÄLLOR: UN COMTRADE; BUSINESS SWEDEN (2015)

TELEKOM

Förändring i %
exportmarknadsandel
mellan 2004-06 och 2011-13

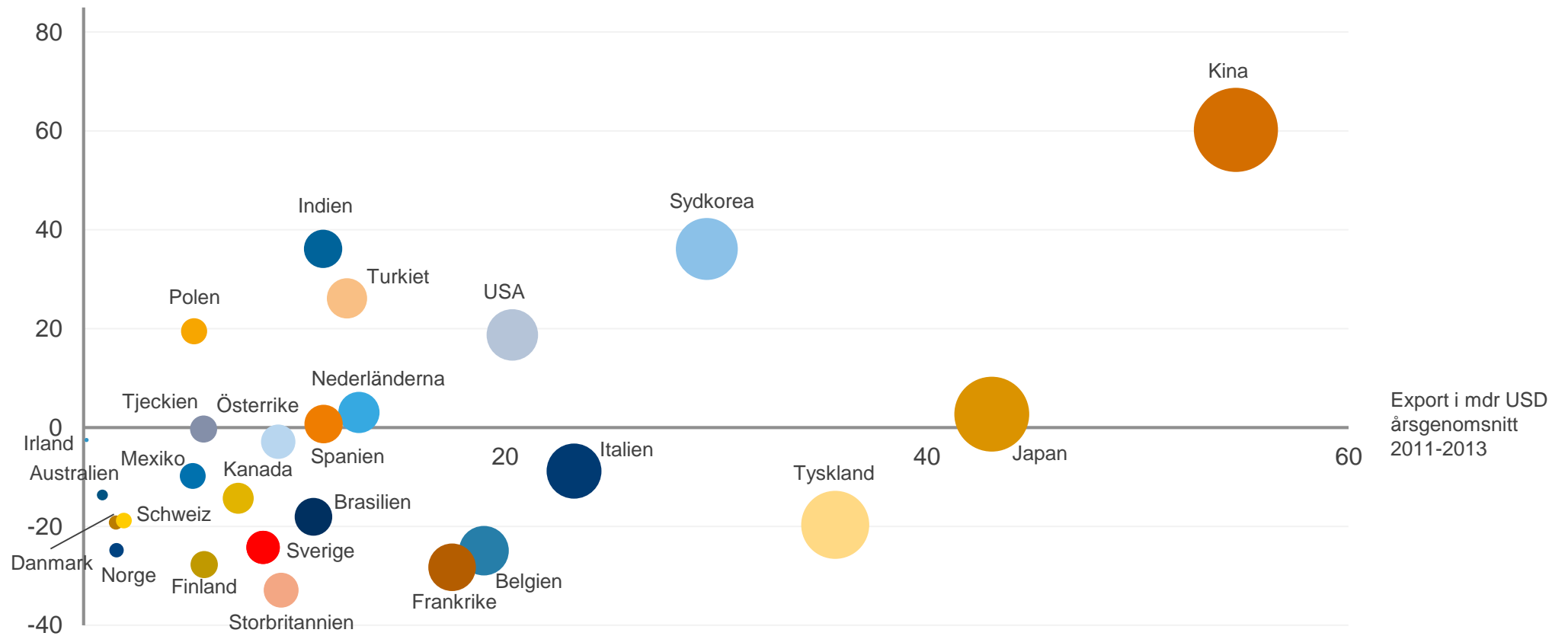

KÄLLOR: UN COMTRADE; BUSINESS SWEDEN (2015)

STÅL

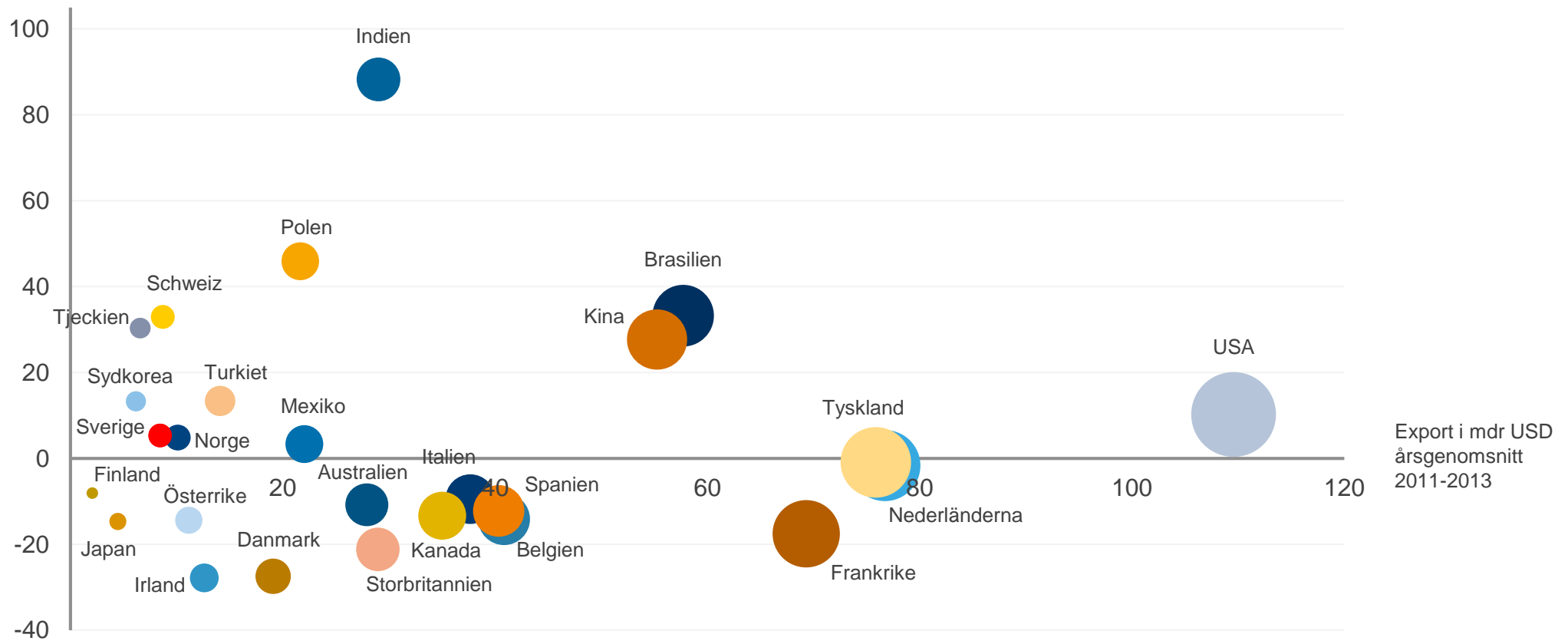
Förändring i %
exportmarknadsandel
mellan 2004-06 och 2011-13

KÄLLOR: UN COMTRADE; BUSINESS SWEDEN (2015)

LIVSMEDEL

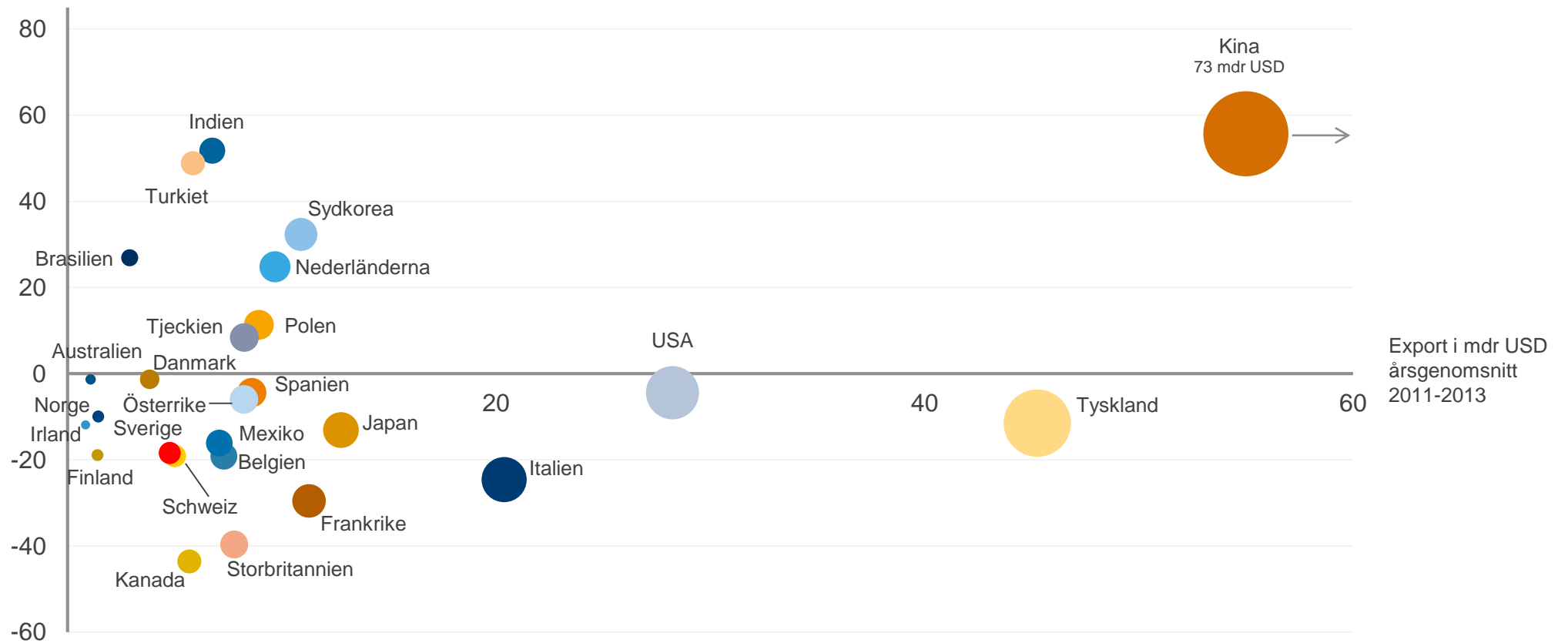
Förändring i %
exportmarknadsandel
mellan 2004-06 och 2011-13

KÄLLOR: UN COMTRADE; BUSINESS SWEDEN (2015)

METALLMANUFAKTUR

Förändring i %
exportmarknadsandel
mellan 2004-06 och 2011-13

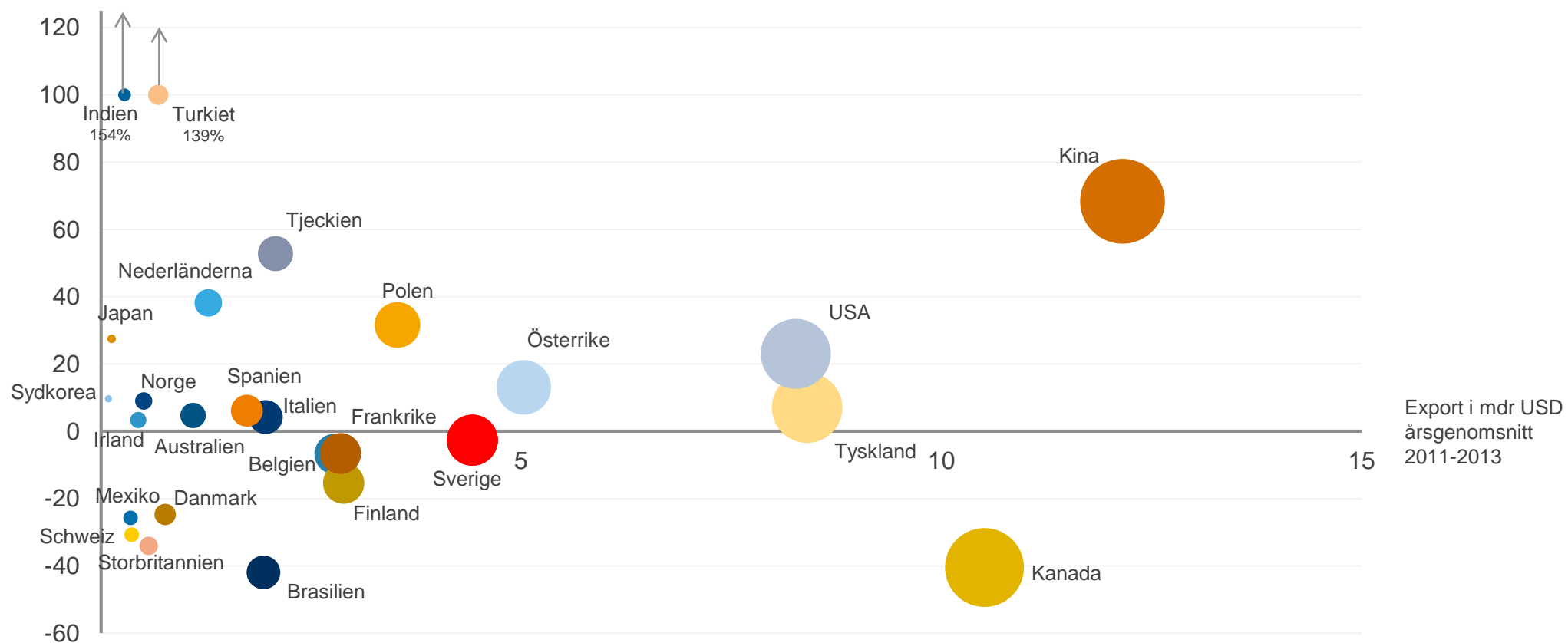

KÄLLOR: UN COMTRADE; BUSINESS SWEDEN (2015)

TRÄVAROR/BEARBETNING

Förändring i %
exportmarknadsandel
mellan 2004-06 och 2011-13

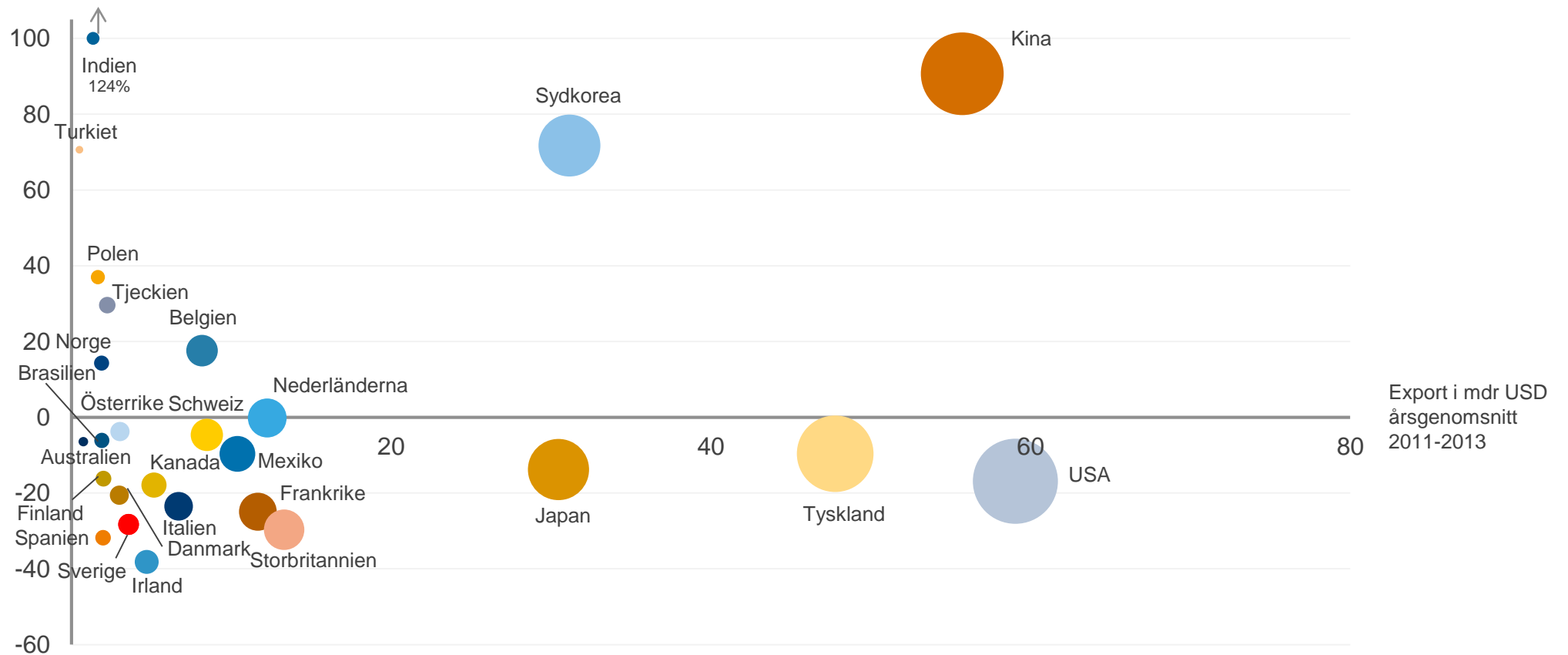

KÄLLOR: UN COMTRADE; BUSINESS SWEDEN (2015)

INSTRUMENT

Förändring i %
exportmarknadsandel
mellan 2004-06 och 2011-13

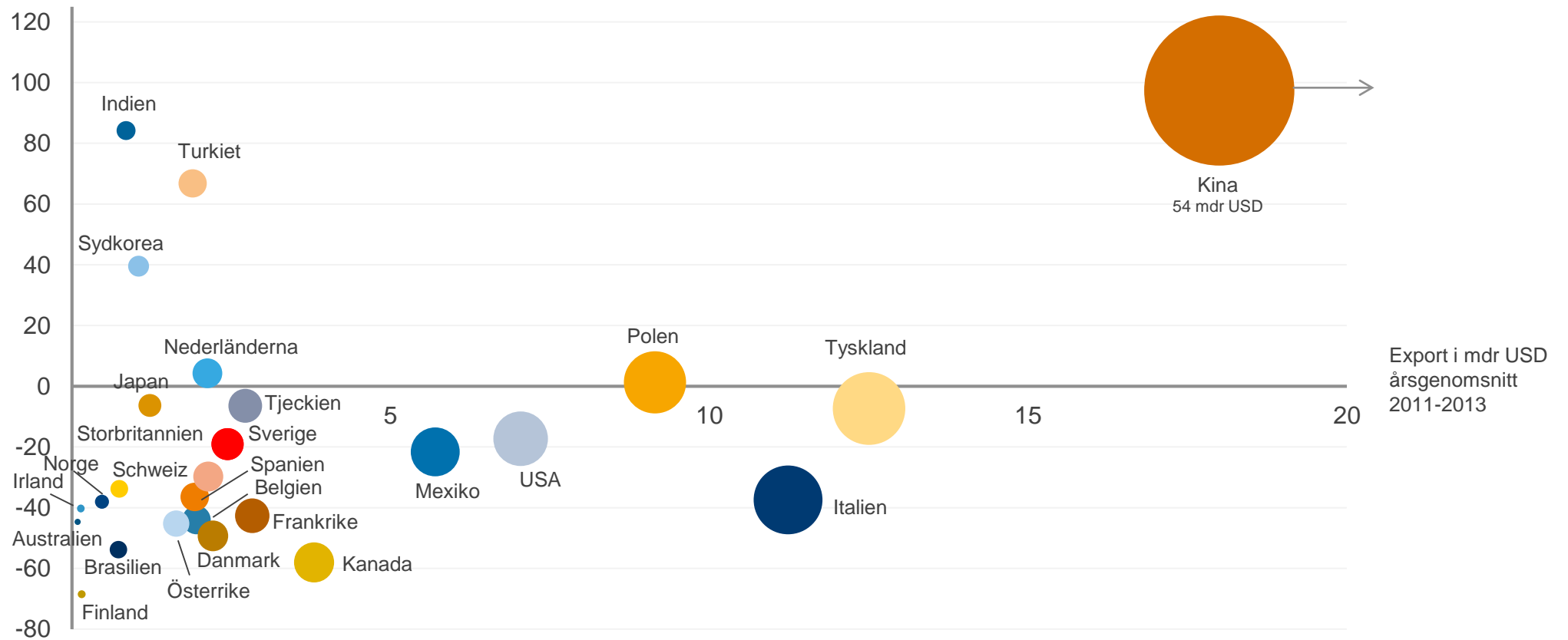

KÄLLOR: UN COMTRADE; BUSINESS SWEDEN (2015)

MÖBLER

Förändring i %
exportmarknadsandel
mellan 2004-06 och 2011-13

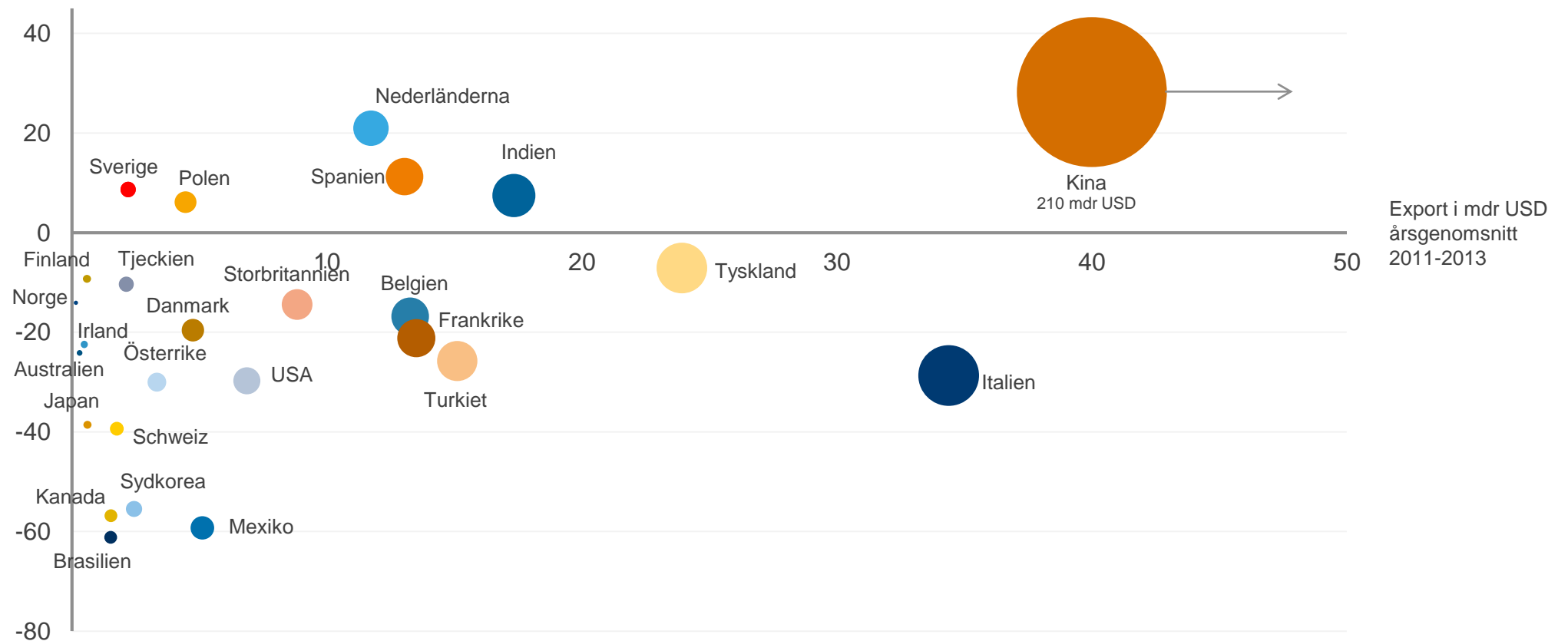

KÄLLOR: UN COMTRADE; BUSINESS SWEDEN (2015)

KLÄDER OCH SKOR

Förändring i %
exportmarknadsandel
mellan 2004-06 och 2011-13

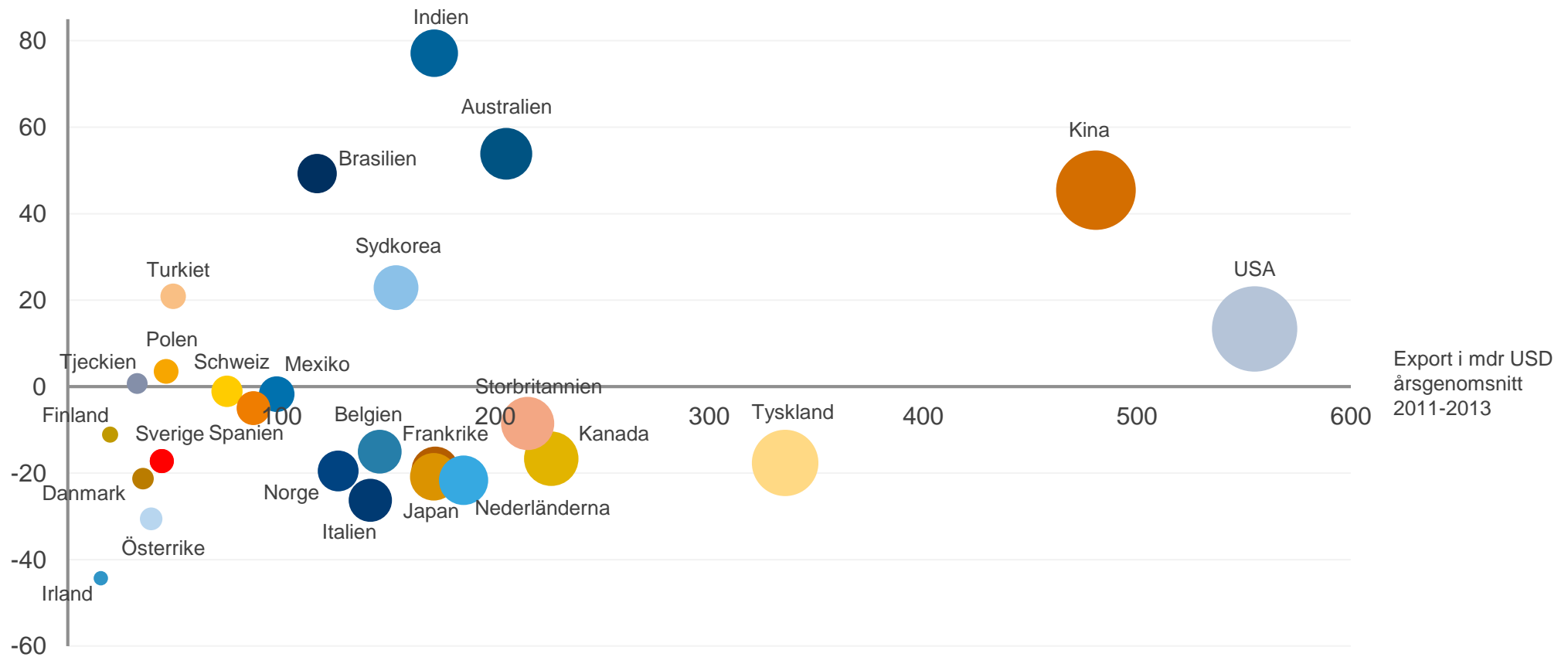

KÄLLOR: UN COMTRADE; BUSINESS SWEDEN (2015)

ÖVRIGA VAROR

Förändring i %
exportmarknadsandel
mellan 2004-06 och 2011-13

KÄLLOR: UN COMTRADE; BUSINESS SWEDEN (2015)